

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Todistukset ja todistuksiin merkittävät tiedot

Webinaari 15.5.2020

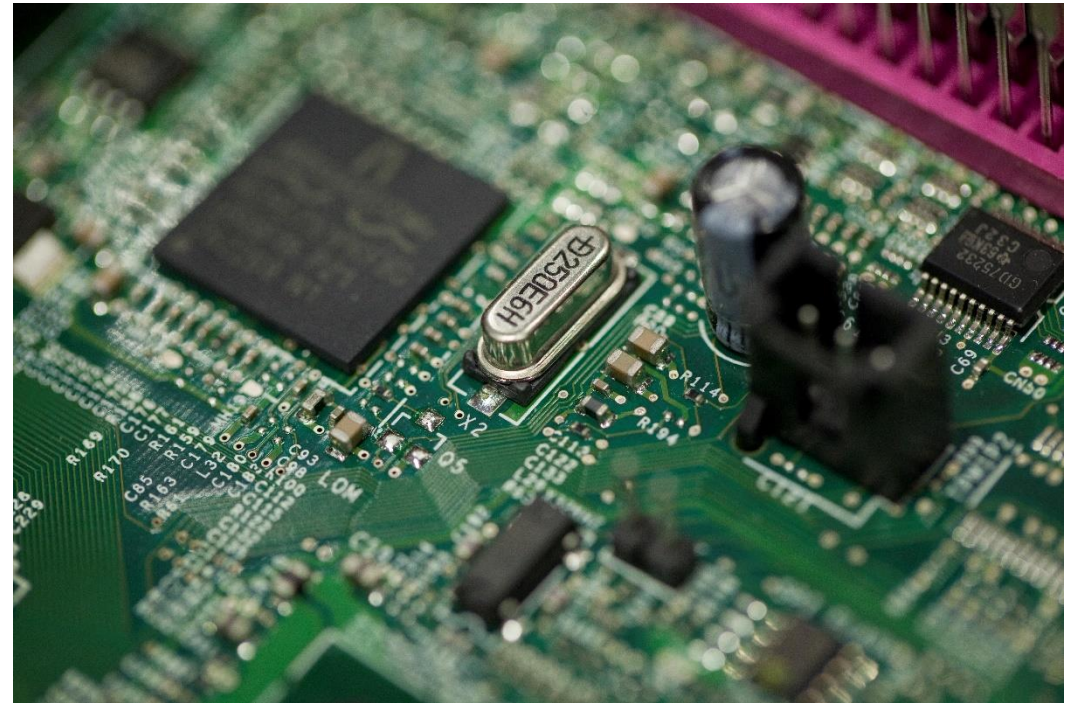
Markku Kokkonen, opetusneuvos
Ammatillinen osaaminen

Tallenne: <https://laatikko.oph.fi/s/5SXyZoTNAyEZREf>

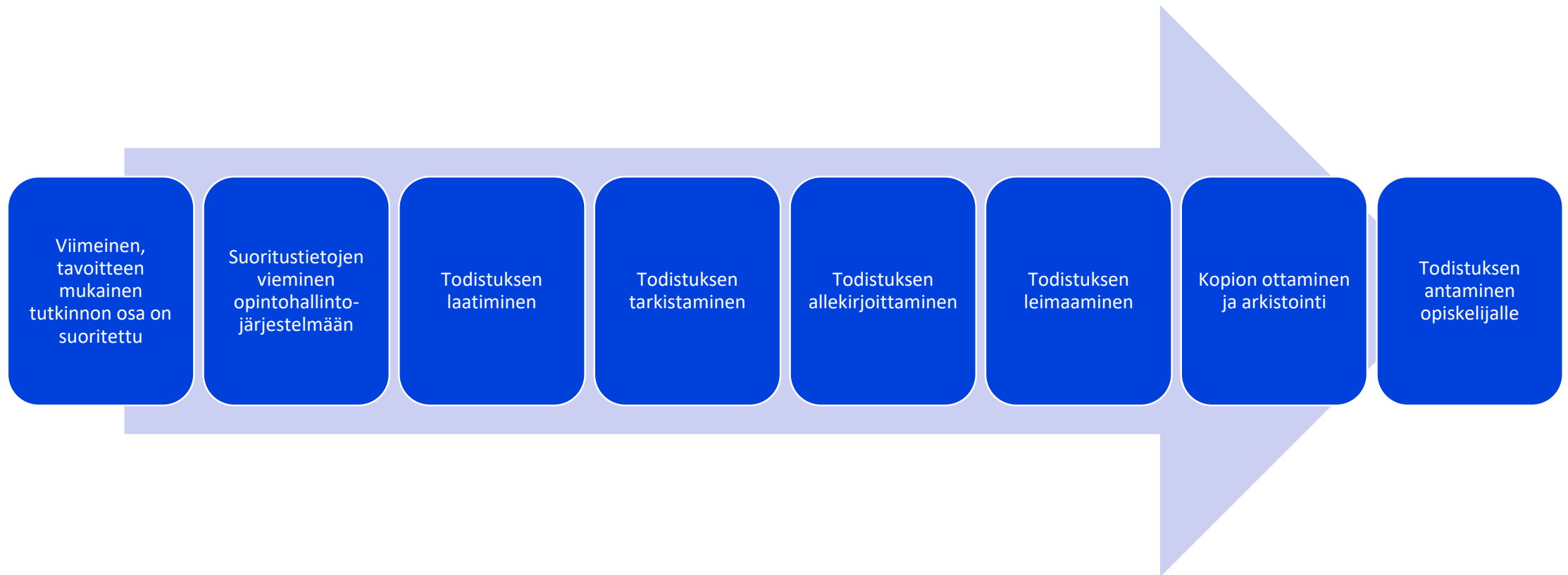

Todistuksia koskevat säädökset ja määräykset

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 57-60 §:t
- Valtioneuvoston asetus 673/2017, 14 §, 15 § ja 26 §
- **Opetushallituksen määräys OPH-54-2018 :** Todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävät tiedot ammatillisessa koulutuksessa ja valmentavassa koulutuksessa, voimaan 15.1.2018
- Tutkinnon perusteet -**määräys**

Todistusten antamisprosessi

Todistukset lainsäädännössä

- Todistus tutkinnon suorittamisesta
- Todistus suoritetuista tutkinnon osista
- Todistukset valmentavan koulutuksen suorittamisesta
- Todistus suoritetuista koulutuksen osista
- Todistus koulutukseen osallistumisesta
- Todistus opiskelijan osaamisesta
- Todistusten liitteet

Todistus tutkinnon suorittamisesta

- Tutkinto on suoritettu, kun tutkinnon perusteiden mukaan **kaikki tutkinnon muodostumiseksi vaadittavat osat on suoritettu hyväksytysti.**
- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle **todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta opiskelijan pyynnöstä.**
- Todistukset tutkinnoista annetaan osaamisen arvioinnin mukaisina (sanallinen kuvaus osaamisesta, jos mukautettu/poikettu).
- **Viittaukset:** osaamisen tunnustaminen, poikkeaminen, mukauttaminen, keskiarvo (PT:ssä), jos sis **Mukautettuja**-arvosanoja
- **Liitteet:** ammatillinen pt: ote opintosuoritusrekisteristä, kaikki tutkinnot: kansainväliseen käyttöön tarkoitettu todistusliite

Todistus suoritetuista tutkinnon osista

- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista tutkinnon osista, jos opiskelija suorittaa vain tutkinnon osaa tai osia ja henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi asetettu osaaminen on saavutettu.
- Todistus suoritetuista tutkinnon osista tulee antaa opiskelijalle myös, jos opiskelija on katsottu **eronneeksi**.
- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista tutkinnon osista **myös opiskelijan pyynnöstä**.
- Todistukset tutkinnon osista annetaan osaamisen arvioinnin mukaisina (sanallinen kuvaus osaamisesta, jos mukautettu/poikettu).
- **Viittaukset**: osaamisen tunnustaminen, **Poikkeaminen**, **Mukauttaminen**, keskiarvo (PT:ssä), jos sis **Mukautettuja** arvosanoja
- **Liitteet**: ammatillinen pt: ote opintosuoritusrekisteristä, kaikki tutkinnot: kansainväliseen käyttöön tarkoitettu todistusliite, selvitys ammattipätevyydestä

Tutkintotodistuksen antaminen eräissä tilanteissa

1. $175 \text{ osp} + 20 \text{ osp} = 195 \text{ osp} > \text{tutkintotodistus}$

Keskiarvo lasketaan 180 ospin mukaan. Vähennys tehdään siitä pakollisesta tai valinnaisesta ammatillisen tutkinnon osasta tai yhteisen tutkinnon osan osa-alueesta, jonka arvosana on matalin

2. $180 \text{ osp} + 20 \text{ osp} = 200 \text{ osp} > \text{tutkintotodistus (180 osp)}$ ja todistus suoritetuista tutkinnon osista (20 osp)

3. $35 \text{ osp yhteisiä tutkinnon osia} + 5 \text{ osp valinnaisia osa-alueita} = 40 \text{ osp} > \text{tutkintotodistukseen } 35 \text{ osp}$ ja 5 osp erilliseen opintosuoritusotteeseen TAI 35 osp tutkintotodistukseen ja 5 osp yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja -tutkinnon osaan.

Tutkinnon laajuudet

- Tutkinnon laskennalliset laajuudet (todistuksen otsikko, keskiarvo pt ja muodostuminen)
  - Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osp
  - Ammattitutkinnon laajuus on 120 osp tai 150 osp
  - Erikoisammattitutkinnon laajuus on 160 osp tai 180 osp
- Opiskelijan suorittamien/tunnustettujen tutkinnon osien alkuperäinen laajuus, joka näkyy todistuksissa yhteen laskettuna osaamispistemääränä

Todistusten sisältö: ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto

Tutkintotodistus ja todistus suoritetuista tutkinnon osista sisältävät:

- Suoritetut ammatilliset tutkinnon osat tutkinnon muodostumisen mukaisesti, niiden laajuudet osaamispisteinä ja arvosanat.
  - maininta, että ammattitutkinto sijoittuu tasolle 4 ja erikoisammattitutkinto tasolle 5 kansallisessa ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä
- Viitetiedot osaamisen tunnustamisesta kuten ammatillisten perustutkintojen todistuksissa

Todistusten sisältö: ammatillinen perustutkinto

- Ammatillisessa perustutkinnossa suoritettut tutkinnon osat ryhmiteltyinä tutkinnon muodostumisen mukaisesti ammatillisiin (145 osaamispistettä) ja yhteisiin tutkinnon osiin (35 osaamispistettä), laajuudet osaamispisteinä ja arvosanat
- Tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden numeeristen arvosanojen osaamispisteillä **painotettu keskiarvo**
- **Keskiarvo merkitään kaikkiin 1.1.2018 alkaen annettaviin todistuksiin**
- Perustutkinto sijoittuu tasolle 4 kansallisessa ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä

Ryhmittely eräissä tapauksissa, tutkinnon osaan sisältyy useita opintojaksoja tai kursseja

Korkeakouluopinnot, 15 osp

Amk-kurssi A 5 osp H3

Amk-kurssi B 5 osp H4

Amk-kurssi C 5 osp T2

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja ja muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja, 15 osp

Yhteisen tutkinnon osan osa-alue D 5 osp H4

Lukiokurssi E 5 osp K5

Amk-kurssi F 5 osp T2

X-alan perustutkinto, 180 osp

Tutkinnon osat

Suoritettu laajuus, osp

Arvosana (1–5)

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Ympäristön hoitaminen 35 hyvä **M)**

Uusiutuvien energialähteiden hyödyntäminen 15 hyvä **3 1)**

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 hyväksytty **2)**

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 9 hyväksytty **3)**

Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen 15 hyväksytty

Tutkinnon painotettu keskiarvo x,xx **M1)**

Opiskelijan suorittamien tutkinnon osien laajuus osaamispisteinä **185**

Viittaukset

- M)** Tutkinnon osan osaamisen arviointia on mukautettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017, 64 §:n perusteella. Opiskelija osaa..... (=sanallinen kuvaus osaamisesta)
- 1)** Tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista on poikettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 66 §:n perusteella. Opiskelija osaa.... (=sanallinen kuvaus osaamisesta)
- 2)** Toinen kotimainen kieli, ruotsi, kohdalla on poikettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), 66 §:n perusteella. Opiskelija on suorittanut toisen kotimaisen kielen, ruotsi tilalla viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti, 1 osp
- 3)** Tutkinnon osa on tunnustettu lukio-opinnoista (Lukion opetussuunnitelma 60/011/2015)
- M1)** Tutkinnon painotettu keskiarvo sisältää mukautettuja arvosanoja

Viittaukset: Tutkinnon osa PT/AT/EAT 5-15 osp

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Asiakkuuksien hoitaminen 1) **30 osp**

Kiitettävä 5

Opiskelijan suorittamien tutkinnon osien laajuus osaamispisteinä 195

Lisätietoja:

- 1) Tutkinnon osa on tunnustettu X-alan perustutkinnosta (xx.x.xxxx, OPH-xxxx-xxxx). Suoritettavan tutkinnon muodostumisessa tämän tutkinnon osan laskennallinen laajuus on 15 osaamispistettä.
- Ammatillisen perustutkinnon laajuus on **180 osp**, joka näkyy myös tutkintotodistuksessa
  - Tunnustettuun tutkinnon osaan ja yhteisen tutkinnon osan osa-alueeseen liittyvät lisätiedot arvioinnin mukauttamisesta ja poikkeamisesta siirretään uuteen todistukseen alkuperäisessä muodossa.

Viittaukset:

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Kestävällä tavalla toimiminen 1)	40	kiitettävä	5
Korkeakouluopinnot, 5 osp 2)			
Amk-kurssi A	2	hyvä	3
Amk-kurssi B	3	kiitettävä	5

Lisätietoja:

- 1) Tutkinnon osa on tunnustettu x-alan perustutkinnosta (pvm., dnro).
  - 2) Tutkinnon osa on tunnustettu korkeakouluopinnoista (pvm, xx/2015).
- Ellei diaarinumerotietoa ole saatavilla, niin lisätietoihin kirjoitetaan esim.

Tutkinnon osa on tunnustettu x-alan perustutkinnosta. Tutkintotodistuksen on antanut Y:n ammattiopisto 31.5.2010.

Viittaukset:

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja, 10 osp

Englanti 3)	2 osp	hyvä	4
Maantieto 3)	4 osp	x	x
Amk-kurssi A osp 4)	4 osp	x	x

Lisätietoja:

3) Tutkinnon osaan on tunnustettu lukio-opintoja (33/011/2003).

4) Tutkinnon osaan on tunnustettu korkeakouluopintoja. Todistuksen on antanut Y:n ammattikorkeakoulu pp.kk.vvvv.

Keskiarvon laskeminen ja kirjaus

- Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (673/2017, 14 § 1 mom) mukaan tutkintotodistus ja todistus suoritetuista tutkinnon osista sisältää...tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden **numeeristen arvosanojen (1-5) painotetun keskiarvon.**
- Säännös tuli voimaan 1.1.2018 alkaen annettaviin todistuksiin ilman siirtymäaikaa
- Ennen 1.1.2018 annettujen todistusten suoritukset pisteytetään opiskelijavalintajärjestelmässä, eikä koulutuksen järjestäjä laske niihin keskiarvoja

Tutkinnon painotettu keskiarvo   **x,xx M)**

M) Tutkinnon painotettu keskiarvo sisältää mukautettuja arvosanoja.

Keskiarvon laskeminen ja kirjaus

- Keskeistä keskiarvon laskennassa on, että
  - Kaikki koulutuksen järjestäjät laskevat keskiarvon samalla tavalla
  - Keskiarvot ovat valtakunnallisesti vertailukelpoisia
  - Keskiarvon laskenta on automatisoitavissa opintohallintojärjestelmässä.

Keskiarvon laskeminen eräissä tilanteissa, esimerkki 1

Opiskelija valitsee suoritettavan ammatillisen perustutkinnon valinnaiseksi tutkinnon osaksi ammattitutkinnon osan kohtaan tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (5-15 osp). Opiskelija ja koulutuksen järjestäjä sopivat henkilökohtaistamisessa, että tämän ammattitutkinnon tutkinnon osan laajuus on 10 osp suoritettavassa tutkinnossa (laskennallinen laajuus).

Tässä tilanteessa osaamispistein painotettu keskiarvo lasketaan 170 ospin mukaan. Todistukseen merkitään ammattitutkinnon tutkinnon osan laajuus tutkinnon perusteiden mukaisena (todellinen laajuus). Todistuksen lisätietoja -kohtaan lisätään viitetieto: Tutkinnon osan laskennallinen laajuus suoritettavassa tutkinnossa on 10 osp.

Keskiarvon laskeminen eräissä tilanteissa, esimerkki 2

Opiskelija suorittaa siirtymäajalla olevaa ammatillista perustutkintoa, jonka tutkinnon perusteet on hyväksytty vuonna 2017 tai aiemmin. Opiskelija valitsee suoritettavan ammatillisen perustutkinnon valinnaiseksi tutkinnon osaksi: vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp).

Opiskelija suorittaa yhden vapaasti valittavan tutkinnon osan, jonka laajuus on 10 osp. Koulutuksen järjestäjän päätöksellä tämä tutkinnon osa arvioidaan hyväksytty/hylätty -asteikolla. Tässä tilanteessa osaamispistein painotettu keskiarvo lasketaan 170 ospin mukaan.

Uuden todistuksen antaminen

- Mikäli jälkeenpäin huomataan, että annetuissa todistuksissa on kirjoitus- tai laskuvirheitä, niin tässä tilanteessa toimitaan hallintolain (434/2003, 51 § 1 mom) mukaisesti. *Viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe.*
- Koulutuksen järjestäjä antaa uuden todistuksen aiemmin annetun tilalle. Uuteen todistuksen Lisätietoja-kohtaan voidaan merkitä lause: Tämä x-alan perustutkinnon (osaamisala ja/tai tutkintonimike) tutkintotodistus korvaa aiemmin (pp.kk.vvvv) annetun tutkintotodistuksen.
- Koulutuksen järjestäjän on arkistoitava ja säilytettävä kopiot todistuksista pysyvästi arkistolain (831/1994) mukaisesti. Opetushallitus suosittelee molempien todistusten kopioiden pysyvää arkistointia.

Osaamisala ja tutkintonimike todistuksissa

- Pääsääntöisesti osaamisala ja/tai tutkintonimike kirjataan vain tutkintotodistukseen.
- Toisen osaamisalan suorittaminen samasta tutkinnosta
  - Samojen tutkinnon perusteiden mukaan
  - Tutkinnon perusteet ja lainsäädäntö ovat muuttuneet
  - Siirtymäajan soveltaminen
- Kysymykset Opetushallituksen alan asiantuntijalle

Todistus opiskelijan osaamisesta

- Koulutuksen järjestäjä ei kuitenkaan saa antaa tutkintotodistusta tai todistusta suoritetuista tutkinnon osista, jos osaamisen arvioinnin mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi opiskelija ei ole saavuttanut **keskeisiä tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita**.
- Koulutuksen järjestäjä arvioi, onko keskeiset tavoitteet saavutettu.
- Koulutuksen järjestäjä antaa **todistuksen opiskelijan osaamisesta:**
  - = sanallisen kuvauksen opiskelijan osaamisesta niissä tutkinnon osissa, joissa opiskelija **ei** lain osaamisen arvioinnin mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi ole saavuttanut keskeisiä tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita
- **Tässä tilanteessa opiskelijalle ei voida antaa tutkintotodistusta vaan todistus tutkinnon osien suorittamisesta + todistus opiskelijan osaamisesta**

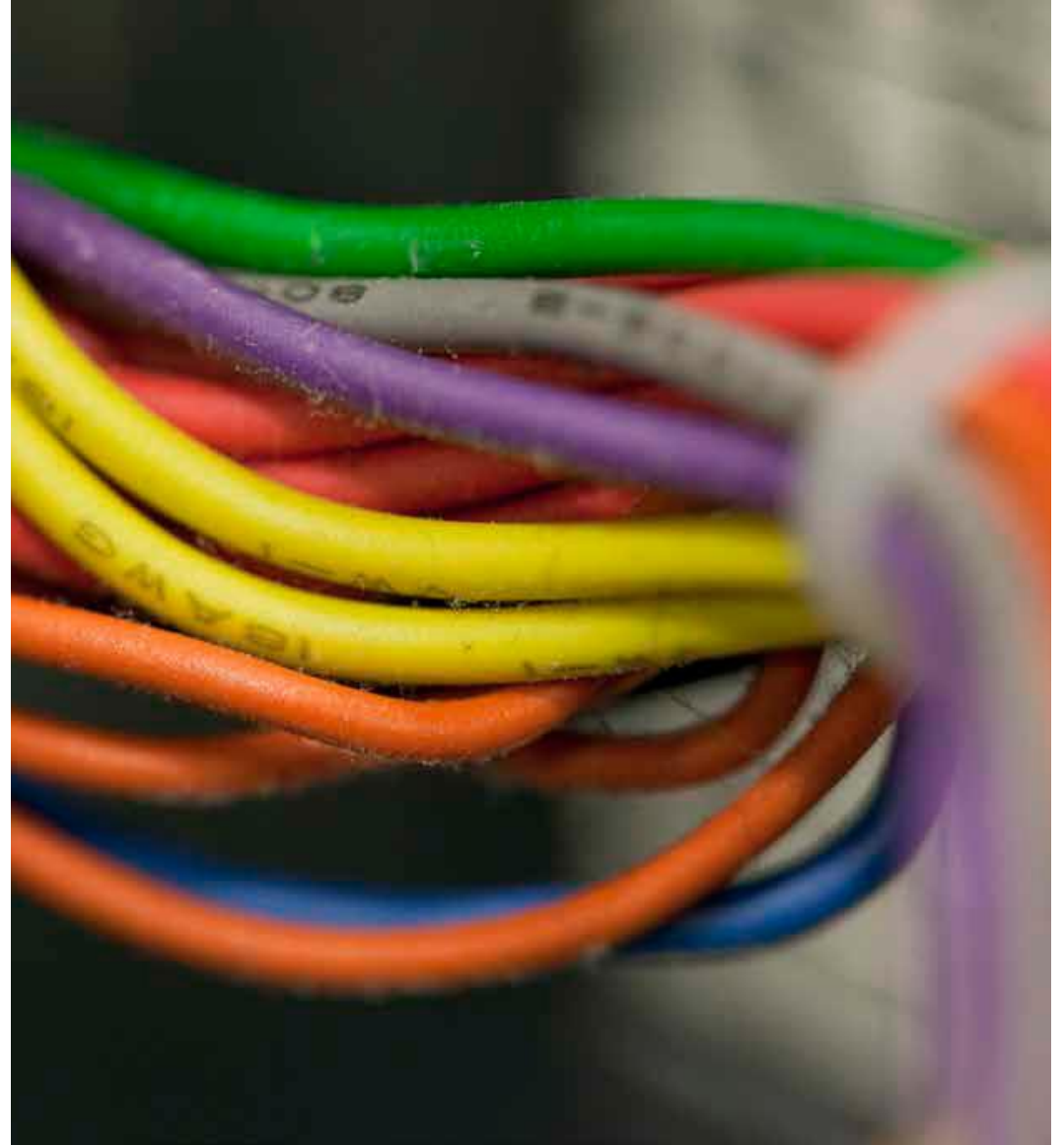
Todistukset koulutukseen osallistumisesta

- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle **todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta** (opintorekisteriote) **opiskelijan pyynnöstä**.
- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus **muuhun ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta**, kun koulutus on päättynyt tai jos opiskelija on katsottu **eronneeksi**.
- Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus muuhun ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta myös **opiskelijan pyynnöstä**.
- Osallistumistodistus sisältää tietoja koulutuksen sisällöstä ja kestosta (laajuus, aloitus- ja päättymispvämäärä).

Arviointiaineiston säilyttäminen (A 13 §)

- Opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua **kirjalliseen tai muutoin tallennettuun** osaamisen arvioinnin perusteella syntyneeseen arviointiaineistoon.
- Arviointiaineistoa on säilytettävä vähintään **6 kk** arvosanan antamisesta.

Todistusten säilyttäminen

- Todistus on viranomaisen asiakirja, joka kirjoitetaan opiskelijalle vain kerran
- **Poikkeus:** sukupuolen korjaaminen, jolloin nimi ja henkilötunnus muuttuvat **TAI** koulutuksen järjestäjän selkeä virhe
- Koulutuksen järjestäjän on arkistoitava ja säilytettävä kopiot todistuksista **pysyvästi arkistolain L 831/1994 mukaisesti**
- **Asetuksen mukainen liite:** ammatillinen pt -> ote opintosuoritusrekisteristä (ammatilliset tutkinnon osat, yhteisten tutkinnon osien pakolliset ja valinnaiset osa-alueet sekä muut tutkinnon osaa pienemmät kokonaisuudet) = arkistoitava
- Koulutuksen järjestäjä päättää asiakirjojen säilyttämisestä omassa **arkistonmuodostussuunnitelmassaan.**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/osaamisen-arviointi-ammattillisessa-koulutuksessa>

<https://minedu.fi/koronavirus-ja-varautuminen>

Kiitos!